

Lidl Visby: Världens första NollCO₂- certifierade byggnad

Allt annat är olidligt

Sommaren 2020 öppnade Lidl i Visby sin klimatneutrala butik som har ett nettonollutsläpp av koldioxid under hela byggnadens livslängd. Butiken är världens första med NollCO₂-certifieringen som Sweden Green Building Council har utvecklat tillsammans med sina medlemmar. Målet med NollCO₂-certifieringen är att ha ett nollutsläpp av koldioxid under byggnadens livslängd. Det ska uppnås genom att använda miljövänliga byggnadsmaterial, minska energiåtgången under byggprocessen samt effektivisera energianvändningen under byggnadens drift.

I en livsmedelsbutik är energianvändningen mycket hög. I gengäld finns möjlighet att återanvända spillvärme. Att även begränsa byggnadsvolymen och optimera utformningen jämnar ut materialåtgången och energianvändningen, vilket i sin tur minskar byggnadens koldioxidpåverkan. Det kräver anpassning av fasader, glasytor, isolering, solavskärmningar, energisystem och mycket mer. Samtidigt ska gestaltningen resultera i en byggnad med en egen och intressant identitet.

Miljövänliga byggnadsmaterial

Byggnadens material är huvudsakligen av trä: träpaneler, träväggar, träbalkar och trätak. Även de flesta synliga ytorna är i träyttskikt. Fasaderna sammansätter sig i sin helhet i träpaneler, innerväggar och takbalkar i synligt

limträ och korslimmat trä. För att erhålla certifieringen enligt NollCO₂ behövde alla byggmaterial väljas med så lite koldioxidutsläpp som möjligt med hänsyn till produktion, byggande och transport.

Energismart och hållbart tak

Byggnadens tak är ett pulpettak i papp. Den installerade solcellsanläggningen levererar förnyelsebar el och driver mer än husets egna elbehov. På en nedre del av taket har det skapats gröna takytor med blandad växtlighet av sedum, gräs och örter. Fördelar med gröna takytor är bland annat naturlig dagvattenhantering genom sin vattenhållande förmåga, de positiva egenskaperna av det lokala klimatet och ökning av den biologiska och ekologiska mångfalden.

Konstruktion och fasader i naturligt material

Byggnadens stomme består nästan i sin helhet av trä. Kraftiga limträbalkar fångar upp de stora pelarlösa utrymmena med 20 meters spännvidd. Balkarna vilar på konstruktiva träpelare och träväggar. Taket tillverkas som en sandwichkonstruktion med bjälkar av konstruktionsvirke. Huvuddelen av fasaderna är träpaneler med stora flerskiktsskivor. Träskivorna är tryckimpregnerade genom kiselteknologi. Träfasaden förstärks, blir smutsavvisande och motståndskraftig mot slitage och föroreningar, vilket medför rena och fräscha ytor under lång tid med minimalt underhåll. Mellan de stora panelskarvarna byggs synliga träprofiler som förstärker fasadens vertikala uttryck. Träpanelerna som har bytts längs de låga delarna av huset är slätt och utan synliga skarvar. Resultatet är en mer sluten fasad i trä som står i kontrast till husets förskjutna och högre byggnadsdelar. Husets grundläggning är platta på mark som tillverkas av miljöbetong och är synlig som betonggol. En kontinuerlig golvhöjd förenklar varutransporter och tillgänglighet i hela huset.

Planteringars genomtänkta funktioner

Runt anläggningen finns planterings-
ytor som ska vara artrika och i stor
utsträckning bestå av landskapets
naturligt förekommande växtmaterial.
Längs Skarphällsgatan ligger en
plantering med växter anpassade för
att fungera som dagvattenmottagare.
Hit leds en stor del av parkeringens
ytvatten. Träden i planteringen skapar
en grön volym och rumslighet mellan
Skarphällsgatan och parkeringen.

Träden hjälper också till med om-
händertagandet av dagvatten. På två
mindre ytor av totalt 27 kvm har det
anlagts ytterligare planteringar där
vikt läggs på planterings funktion
som eko-zon med arter som kan ge
skydd, boplatser och föda till fåglar
och insekter. Två eko-zoner med
namnen "holken" och "röset" bryter
upp parkeringen och ge extra utrymme
för både vegetation och fåglar.

Certifiering i dubbelklass

Lidl i Visby är inte bara världens första NollCO₂-certifierade byggnad utan är även den första byggnaden att bli certifierad i BREEAM-SE 2017 med betygsnivån Excellent. I den nya versionen av BREEAM-SE läggs bl.a. större vikt på klimat-anpassning och tillgodoser innovationer mer än dess föregångare.

Lidl som inspiratör

Vi är pionjärer inom hållbart byggande och hoppas inspirera andra aktörer, både inom och utanför livsmedelsbranschen, att ta nästa steg för en minskad klimatpåverkan. Att vara först ut med både den nya versionen av BREEAM-SE och NollCO₂ känns spännande, och ganska typiskt Lidl om jag får säga det själv, säger Johan Augustsson, Sverigechef på Lidl.

NollCO₂
NETTONOLL KLIMATPÅVERKAN

BREEAM® SE

Allt annat är olidligt